

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai
El. paštas: ministerija@sam.lt, kristina.garuoliene@sam.lt,
arturas.simkus@sam.lt

2020 m. gruodžio 14 d.

Originalas siunčiamas nebus

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO ĮSAKYMO „DĖL TIKSLINIŲ IR PRIORITETINIŲ GYVENTOJŲ GRUPIŲ SKIEPIJIMO VALSTYBĖS BIUDŽETO LĖŠOMIS ĮSIGYJAMA COVID-19 VAKCINA ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO

Gerbiamieji,

Asociacijai „Invetors' Forum“ ir Lietuvos pramoninkų konfederacijai (toliau bendrai vadinamos – **Asociacijos**) bei jos nariams yra žinoma, jog šiuo metu vyksta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymo „Dėl Tikslinių ir prioritetinių gyventojų grupių skiepijimo valstybės biudžeto lėšomis įsigyjama COVID-19 vakcina organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projekto (toliau – **Įsakymo projektas**) derinimas, kurio metu yra teikiamos ir svarstomos pastabos pateiktam Įsakymo projektui. Įvertinus tai, Asociacijos, vienijančios įvairius vienus didžiausių verslo sektorius (be kita ko, atstovaujančios ir privačias asmens sveikatos priežiūros įstaigas, įvairias biotechnologijų bei farmacijos pramonės kompanijas), bendrai teikia pastabas ir pasiūlymus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai (toliau – **SAM**).

Įsakymo projekte, be kita ko, yra nustatyta skiepijimo paslaugų nuo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) (toliau – **COVID-19 liga**) organizavimo ir teikimo tvarka, skiepijamų asmenų rizikos grupės, tikslinės ir prioritetinės gyventojų grupės, kurios būtų pirmiausia skiepijamos COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) vakcina (toliau – **COVID-19 vakcina**) ir aptariami kiti su COVID-19 vakcina (ir jos panaudojimu, transportavimu ir pan.) susiję klausimai. Įsakymo projekto 6 punkte siūloma nustatyti prioritetines skiepijimo COVID-19 vakcina grupes (toliau – **Prioritetinės grupės**), kurios iš esmės apima: asmens sveikatos priežiūros įstaigų (toliau – **ASPĮ**) ir vaistinių darbuotojus, palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugas teikiančių ASPĮ darbuotojus ir pacientus bei socialinių įstaigų darbuotojus ir gyventojus, vyresnius nei 65 m. asmenis, asmenis sergančius tam tikromis lėtinėmis ligomis, artimo ir (ar) ilgalaikio socialinio kontakto negalinčius išvengti asmenis, visuomenei svarbias funkcijas vykdančius darbuotojus.

Matome, kad rizikos grupės išskiriamos atsižvelgiant į, be kita ko, darbo ir socialinės veiklos pobūdį, ir (ar) ir (ar) būtinybę užtikrinti svarbiausias valstybės (visuomenės) veiklas laipsniškai. Remdamiesi būtent tokia Prioritetinių grupių sudarymo logika, **manome, kad Įsakymo projekte į Prioritetines grupes turi būti taip pat įtraukti ir biotechnologijų bei farmacinės pramonės sektoriuje dirbantys asmenys, kurie neturi sveikatos priežiūros specialisto ir (ar) farmacijos specialisto, dirbančio vaistinėje, licencijos, tačiau dėl savo darbo pobūdžio užtikrina itin svarbią medicininio pobūdžio veiklą (pavyzdžiui, asmenys,**

dirbantys farmacijos produktų, medicinos pagalbos priemonių gamyboje, platinime, mokslinių tyrimų, būtinu dėl kovos su COVID-19, vykdyme ir pan.) (toliau – Farmacijos pramonėje dirbantys asmenys).

Laikomės pozicijos, jog Farmacijos pramonėje dirbančių asmenų įtraukimas į Prioritetines grupes yra būtinas, siekiant užtikrinti tinkamą farmacinių produktų ir medicinos pagalbos priemonių tiekimo grandinės, farmacijos pramonės bei sveikatos priežiūros sektoriaus Lietuvoje funkcionavimą, dėl toliau nurodytų priežasčių.

Lietuvoje šiuo metu veikia daugiau nei 20 bendrovių, kurioms yra išduota galiojanti vaistų gamybos licencija. Pažymėtina, jog šiose bendrovėse yra gaminami ne tik farmacijos produktai (vaistai, vaistų veikliosios medžiagos, tiriamieji vaistiniai preparatai, tarpiniai produktai ir kt.), medicinos pagalbos priemonės, tačiau ir kiti produktai, kurie yra būtini siekiant suteikti sveikatos priežiūros paslaugas Lietuvos gyventojams (toliau – **Produktai**). Pavyzdžiui, tokiose bendrovėse, yra gaminamas medicininis deguonis, vandenilio peroksidas, medicinos pagalbos priemonės skirtos sąnariams, vaistų veikliosios medžiagos, kraujo preparatai, reagentai bei itin didelis kiekis vaistinių preparatų, tiekiamų Lietuvos rinkai. Pažymėtina, jog tokie Produktai Lietuvoje sudaro itin reikšmingą farmacinių produktų ir medicinos pagalbos priemonių rinkos dalį, todėl sutrikus šių Produktų gamybai (dėl COVID-19 liga susirgusių darbuotojų, kurie negalės atlikti savo darbinių funkcijų Produktų tiekimo grandinėje, dėl kurių turės būti stabdoma veikla siekiant atkurti saugią darbinę aplinką), farmacijos pramonė neišvengiamai patirtų trikdžių ir nuostolių tolimesnėje Produktų gamyboje bei tiekime. Tad šios veiklos sutrikimas turėtų neigiamą įtaką ir visai Lietuvos sveikatos priežiūros sistemai, sveikatos priežiūros įstaigoms bei vaistinėms negavus užsakytų Produktų dėl jų gamybos bei pristatymo sutrikimo. Nepakoregavus dabartinio Įsakymo projekto įtraukiant į Prioritetines grupes Farmacijos pramonėje dirbančius asmenis, taip pat susidurtume su situacija, jog viena vertus, siekiant užtikrinti sveikatos sistemos atsparumą bei išvengti jos „perdegimo“, į Prioritetines grupes yra įtraukti sveikatos priežiūros specialistai bei vaistininkai (Įsakymo projekto 6.1 – 6.2 p.), tačiau tuo pat metu į tokias grupes nėra įtraukti Farmacijos pramonėje dirbantys asmenys, kurie reikšmingai prisideda prie Produktų (kurie naudojami ir kovoje su COVID-19 liga) gamybos ir platinimo.

Atkreipiame SAM dėmesį, jog Lietuvos farmacijos pramonėje šiuo metu veikia ir kitos bendrovės, kurių veikla apima mokslinius tyrimus farmacijos srityje ir reikšmingai prisideda prie kovos su COVID-19 infekcija. Pavyzdžiui, šiuo metu UAB Biotechnologinės farmacijos centras „Biotechpharma“ kartu su Šveicarijos kompanija „Memo Therapeutics AG“ kuria technologijas, skirtas COVID-19 neutralizuojančių antikūnų gamybai. Pažymėtina, jog tokių kompanijų kaip „Biotechpharma“ Lietuvoje yra ir daugiau, kurios dalyvauja inovatyviose farmacijos srities moksliniuose tyrimuose ir kurių veikla bei vaidmuo yra itin reikšmingi ne tik kovoje su COVID-19 liga, tačiau ir su kitomis ligomis, kurios nepaisant pandemijos neišnyko. Pavyzdžiui, UAB „Thermo Fisher Scientific Baltics“ kuria, gamina ir pasaulio rinkose platina produktus gyvybės mokslų tyrimams ir diagnostikai. Tokie produktai yra plačiai naudojami visame pasaulyje tiriant genų sandarą, raišką ir įvairovę, kuriant naujus įgimtų, paveldimų ir užkrečiamųjų ligų diagnostikos metodus.

Atsižvelgiant į tokių kompanijų veiklos reikšmę, indėlį į farmacijos sektorių bei sveikatos priežiūros sistemą, šių bendrovių veikla yra itin apsunkinta dėl COVID-19 ligos, įvertinus tai, jog didžioji dalis tokių kompanijų darbuotojų neturi jokios galimybės dirbti nuotoliniu būdu, nes darbas vyksta fizinėse laboratorijose ir pan.

Galiausiai laikomės pozicijos, jog Farmacijos pramonėje dirbančių asmenų įtraukimas į Prioritetines grupes bei vėlesnis šių asmenų skiepijimas naudojant COVID-19 vakciną rodytų pavyzdį ir paskatintų ir kitus Lietuvos gyventojus priimti sprendimą skiepytis COVID-19 vakcina. Visuomenėje šiuo metu pasirodo skeptiškų vertinimų dėl COVID-19 vakcinų ir nėra aišku, ar toks požiūris prisidės prie tikslo užtikrinti 70 procentų gyventojų vakcinacijos. Papildomai situaciją apsunkina ir dažnai viešoje erdvėje išsakomos abejonės dėl vakcinacijos tikslingumo, veiksmingumo bei saugumo. Įvertinus tai, manome, jog Farmacijos pramonėje dirbančių asmenų skiepijimas prioriteto tvarka sukurtų didesnę pasitikėjimą vakcina. Toks Farmacijos pramonėje dirbančių asmenų rodymas pavyzdys turėtų didelę reikšmę, kadangi tokie asmenys yra biotechnologijų inovacijų ekspertai, turintys specifinių žinių ir suprantantys vakcinų veikimo principą ir reikšmę.

* * * * *

Įvertinus visus šiuos argumentus, prašome SAM apsvarstyti šiame rašte pateiktus argumentus ir į Prioritetines grupes įsakymo projekte įtraukti Farmacijos pramonėje dirbančius asmenis, t. y., asmenis, kurie turi fiziškai dirbti biotechnologijų ir farmacijos pramonės ir inovacijų plėtros kompanijose, bet neturi sveikatos priežiūros specialisto ir (ar) vaistininko licencijos.

Dėkojame už Jūsų dėmesį ir tikimės produktyvaus, efektyvaus ir geranoriško bendradarbiavimo. Jeigu kiltų bet kokių klausimų, prašome kreiptis – maloniai į juos atsakysime.

Pagarbiai

Asociacija „Investors‘ Forum“

Valdybos pirmininkas Rolandas Valiūnas

Lietuvos pramoninkų konfederacija

Prezidentas Vidmantas Janulevičius

